

OGÓLNOPOLSKIE
TOWARZYSTWO
OCHRONY PTAKÓW

ul. Odrowąża 24, 05-270 Marki k. Warszawy, tel.: +48 22 761 82 05, faks: +48 22 761 92 51, e-mail: biuro@otop.org.pl, www.otop.org.pl

Marki, 22 października 2015 r.

Szpak na podium Europejskich Dni Ptaków

Szpak był najliczniej obserwowanym gatunkiem w czasie Europejskich Dni Ptaków, zarówno w Polsce, jak i w całej Europie. Polscy obserwatorzy zanotowali ponad 73 tysiące szpaków.

W pierwszy weekend października 25 tysięcy osób z 41 krajów Europy wspólnie świętowało Europejskie Dni Ptaków i obserwowało ponad 4 miliony ptaków, które właśnie odbywają swoją coroczną wędrówkę na zimowiska. W Polsce blisko 3000 osób zanotowało aż 220 tysięcy ptaków ze 196 gatunków. Na kolejnych miejscach znalazły się czajka i krzyżówka.

Wolontariusze Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków – organizatora akcji w Polsce – zapraszali z tej okazji na ponad 160 spacerów i wypraw ornitologicznych. Wiele osób liczyło ptaki także indywidualnie.

W czasie EDP zanotowano trzy gatunki, które pojawiają się w Polsce rzadko, a obserwacje te – po zgłoszeniu przez przewodników – powinny jeszcze zostać zweryfikowane przez Komisję Faunistyczną. To **kormoran mały** zanotowany w Spytkowicach (woj. małopolskie), **kurhanniki** widziane w Telatynie i Lublinie (woj. lubelskie) oraz w Miedznej Murowanej (woj. łódzkie), a także **błotniak stepowy** oraz kolejny **kormoran mały** zaobserwowany w Budzie Stalowskiej (woj. podkarpackie).

Ciekawe były także obserwacje gatunków spotykanych w Polsce tylko na przelotach: **drzemlika** widzianego w Lublinie i w Spytkowicach (woj. małopolskie) oraz **świergotka rdzawogardłego** zaobserwowanego w Ibramowicach (woj. dolnośląskie), w Sątopach-Samulewo (woj. warmińsko-mazurskie) i Morawicy (woj. świętokrzyskie).

Fot. Agnieszka Kowalczyk, Obserwacje ptaków w zespole przyrodniczo-krajobrazowym „Szopienice-Borki”

Niecodziennej o tej porze roku obserwacji **bociana czarnego** dokonano w Rogoźnie w woj. kujawsko-pomorskim. Zanotowano także kilka obserwacji gatunków, które już przyleciały do Polski na zimę. To **jer** (Łąg, pomorskie), **bekasik** (Telatyn, lubelskie), **błotniak zbożowy** (Niepołomice, małopolskie) oraz **myszolów włochaty** (Mogilany, małopolskie).

Tab. 20 najliczniej obserwowanych gatunków w czasie EDP 2015 [1]

Gatunek	Liczba zanotowanych osobników
szpak	73.635
czajka	16.135
krzyżówka	15.590
żuraw	10.543
łyska	8994
gęgawa	8973
śmieszka	5235
gawron	3770
kormoran	3443
łabędź niemy	2766
wróbel	2581
grzywacz	2511
kawka	2440
gołąb miejski	1887
bogatka	1854
zięba	1567
cyraneczka	1500
mazurek	1422
gęś zbożowa	1252
sójka	1040

EDP 2015 Fot. Archiwum OTOP

Szpak Fot. Cezary Korkosz

Szpak [2]

Szpak jest średniej wielkości ptakiem z krótkim ogonem, trójkątnymi skrzydłami i długim, zaostrozonym dziobem. W trakcie lotu jego skrzydła sprawiają, że sylwetka szpaka przypomina czteroramienną gwiazdę, czemu zawdzięcza on swoją angielską nazwę starling. Upierzenie cechuje się dużym zróżnicowaniem. Obie płcie są podobne, jednak samce są wyraźniej potyskujące.

Szpaki większość czasu spędzają, żerując na ziemi. Ich specyficzny sposób pobierania pokarmu nazywany jest cyrklowaniem. Po wyszukaniu i zlokalizowaniu prawdopodobnego położenia ofiary szpak obniża głowę i wtyka zamknięty dziób w głąb ziemi. Następnie otwiera dziób, rozgarnia ziemię i wyciąga upolowaną zdobycz. W diecie szpaków dominują bezkręgowce, przede wszystkim owady, ale także ślimaki czy dżdżownice.

W Polsce populacja szpaka szacowana jest na około 2,1 mln par. Szpak jest rozprzestrzeniony na terenie całego kraju, unika jedynie zwartych kompleksów leśnych i obszarów górskich powyżej 1000 m n.p.m. Największe zagęszczenia szpaków występują w obrębie miast, w których ptaki te szczególnie upodobały sobie stare parki i inne miejskie zadrzewienia. Szpaki są dziuplakami wtórnymi, co oznacza, że do budowy gniazda niezbędne są im dziuple, budki lęgowe lub inne obiekty przypominające dziuple naturalne, tj. szczeliny w budynkach mieszkalnych, latarnie i inne elementy miejskiej infrastruktury.

Ptak ten został przez człowieka introdukowany w tak odległe miejsca jak Ameryka Północna, Afryka, Australia czy Nowa Zelandia.

Nota edytorska:

[1] Europejskie Dni Ptaków to coroczna impreza organizowana w pierwszy weekend października, podczas której krajowi partnerzy światowej federacji BirdLife International (w Polsce – Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków - OTOP) pragną zwrócić uwagę ludzi na jeden z największych spektakli w świecie przyrody – jesienną wędrówkę ptaków.

[2] Informacje o szpaku pochodzą z artykułu Kamili Topolskiej z Muzeum i Instytutu Zoologii PAN zamieszczonego w kwartalniku OTOP „Ptaki” 3/2014

<http://otop.org.pl/obserwacje/wlacz-sie/europejskie-dni-ptakow/ptaki-edp-poprzednich-edycji/szpak-2014/>

Więcej informacji:

Katarzyna Groblewska

Rzecznik prasowy OTOP

+ 48 500 239 648

katarzyna.groblewska@otop.org.pl

Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków (OTOP) to założona w 1990 roku organizacja pozarządowa o statusie organizacji pożytku publicznego, zajmująca się ochroną dzikich ptaków i miejsc w których żyją. OTOP jest polskim przedstawicielem w międzynarodowej sieci organizacji ochrony ptaków, BirdLife International. www.otop.org.pl